

Posudek vedoucího bakalářské práce

Martina Balánová: Archeobotanické nálezy v Čechách v době římské

Katedra archeologie FF, Univerzita Hradec Králové 2016
127 str., z toho 95 str. textu (na str. 1–95 katalog), 49 obr., 3 grafy

Magisterská práce M. Balánové má velmi aktuální a potřebné téma, tj. archeobotanické nálezy z doby římské na území Čech. Této problematice dosud nebyla pro tuto dobu u nás věnována větší samostatná publikace. Cílem práce byl soupis a analýza makrozbytků z archeologických nálezů (zejména sídliště, studny a pohřebiště) a vyhodnocení skladby užitkových rostlin a dřevin na jednotlivých lokalitách.

Po úvodu do problematiky archeobotaniky se autorka zabývá rostlinami pěstovanými obecně v době římské (obilniny, luštěniny, olejniny a ovocné dřeviny). Následují kapitoly o znacích obilovin důležitých pro jejich určování, o půdách a půdní přirozené vegetaci. Tyto části jsou obecným přehledem, při kterém autorka využila několik publikací, aby čtenáře uvedla do problematiky.

Vlastní přínos práce spočívá až v jedenácté a dvanácté kapitole (s. 27–46). V „Analýze pozůstatků zemědělských plodin, planých druhů a plevelů“ (s. 27–36) autorka srovnává nálezy na jednotlivých českých lokalitách a rovněž území Čech s dobře prozkoumaným Slovenskem. Důležitá je také dvanáctá kapitola „Antrakologická analýza“ (s. 36–46), v níž podává výsledky analyzovaného dřeva a jeho využití v konstrukcích studní, v pecích železářských, vápenických a hrnčířských. Pozornost věnuje rovněž dřevu, které pochází ze žárových pohřebišť, resp. z některých hrobů. Závěrem autorka konstatuje, že „Tuto práci je třeba chápat jako přehled vybraných lokalit, na kterých se vyskytují archeobotanické pozůstatky.“

Autorce nelze upřít některé důležité poznatky, a to: čím méně je v souborech obsažen ječmen, tím je pestřejší spektrum obilnin a luštěnin. Dále autorka konstatuje, že zaplevelení souborů obilnin je poměrně malé, což by mohlo svědčit o tom, že Germáni intenzivněji rostliny okopávali a pleli nebo je po sklizni čistili.

Dílčí problém spatřuji v tom, že se částečně dublují dva soupisy pramenů, tj. 13. kapitola: „Lokalita“ (s. 46–85) a 17. kapitola: „Katalog“ (s. 107–127), stačilo mít jeden různě strukturovaný soupis.

Práce také nemá zcela logickou strukturu, neboť některé teze se opakují v úvodních obecných kapitolách a ve vlastních autorčiných analýzách. Mělo to být vzájemně propojeno. Jinak je práce psána zdařilou češtinou bez výrazných chyb a překlepů. Literatura je citována správně. Doporučoval bych zvláště ze seznamu literatury vyčlenit nepublikované nálezové a jiné expertní zprávy a vytvořit z nich samostatnou část (Použité prameny a literatura). K ilustracím: u některých obrázků (nálezy z Tuchlovic) chybí citovaná literatura.

Je zřejmé, že autorka musela projít nejen velký počet publikovaných prací, ale rovněž řadu nálezových zpráv. Celkové výsledky mohly být větší, kdyby se více zaměřila na hlubší analýzu získaných dat, než na obecněji konstatované publikované údaje v úvodních kapitolách. Nicméně zadání práce autorka splnila a proto magisterskou práci M. Balánové hodnotím známkou: C.

Doc. PhDr. Eduard Droberjar, Dr.
Katedra archeologie FF UHK

V Hradci Králové, 28. 8. 2016